

ŠÓGUNOVA DCERA

L
A
U
R
A

J
O
H

R
O
W
L
A
N
D
O
V
Á

Nešťastné náhody, nebo vraždy?
Detektiv, nebo pachatel?
Sano Ičiró má před sebou
nejtěžší případ.

ŠÓGUNOVA
DCERA

ŠÓGUŇNOVA DCERA

Laura Joh Rowlandová

Přeložil Viktor Faktor

Tato kniha je fikce. Některé postavy, lokality a děje vylíčené v tomto románu jsou dílem autorovy fantazie. Případná podobnost se skutečnými osobami, ať už žijícími, či zesnulými, místy a událostmi je čistě náhodná.

THE SHOGUN'S DAUGHTER

Text Copyright © 2013 by Laura Joh Rowland

Translation © Viktor Faktor, 2015

Czech edition © Metafora, 2015

Published by arrangement with St. Martin's Press, LLC.

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-763-4 (PDF)

Mým příbuzným:
Bobu Rowlandovi, Jimovi a Audrey Rowlandovým,
Cynthii a Stevovi Grayovým a Pam Rowlandové.

V upomínku na Jima a Wandu Rowlandovy
a Johna Rowlanda.

Děkuji všem za lásku a podporu.

娘 Historická poznámka

Vlna pohrom pro Japonsko začala velkým zemětřesením v provincii 1703, které srovnalo se zemí většinu Eda (dnešního Tokia) a způsobilo obrovskou tsunami, při níž zahynuly další tisíce lidí. Vláda v rituální snaze přivolat lepší časy změnila název období z *genroku* na *hoei*. Nepomohlo to. V květnu 1704 zemřela šógunova dcera Curuhime ve věku pouhých sedmadvaceti let. Její manžel ji následoval o měsíc později. Smrt Curuhime měla pro budoucnost tokugawského režimu vážné důsledky. Byla jediným šógunovým potomkem a bylo velmi nepravděpodobné, že by mohl zplodit ještě další. Dceřin skon jej připravil o naději na vnuka, který by po něm nastoupil na trůn. Tváří v tvář vlastní smrtelnosti se tedy šógun ocitl pod tlakem, aby jmenoval svého nástupce. Podle některých historických zdrojů se komoří Janagisawa, jeho dlouholetý rádce, pokoušel prosadit, aby šógun adoptoval jeho syna Jošisata. Kdyby uspěl, stal by se Jošisato dalším šógunem a Janagisawa by jeho prostřednictvím vládl Japonsku. Jiné zdroje však tuto verzi odmítají. I kdyby Janagisawa vskutku měl tak drzý plán, skutečnost byla jiná. Šógun adoptoval svého synovce Tokugawu Ienobua

Laura Joh Rowlandová

a stanovil, že se oficiálním následníkem a nástupcem stane právě on. Potíže ale pokračovaly. V červenci 1704 zemřela ve věku sedmdesáti osmi let šógunova matka paní Keišo-in. Roku 1707 postihlo Japonsko další zemětřesení a hora Fudži začala sopít. V roce 1707 šógun podlehl epidemii spalniček a novým vládcem se stal Ienobu. *Šógunova dcera* je mým příběhem o tom, co se v té neklidné době mohlo stát.

EDO
OBDOBÍ HOEI,
PRVNÍ ROK,
ČTVRTÝ MĚSÍC
(Tokio, květen 1704)

娘 Prolog

Místnost, osvětlená jedinou lucernou vydávající kalný přísvit, byla plná měsíčního světla. Na lůžku se pod příkrývkou chouli-la vychrtlá mladá žena. Její tvář byla ošklivou maskou z napuch-lých vrídků pokrytých šedivou blánou, které jí nedovolovaly mít otevřené oči a lepily se jí na ústa jako pijavice. Z boláků na lebce vytékala skrze nakrátko ostříhané vlasy krvavá tekutina na polštář. Nařikala z bolesti, horečky a deliria. U lůžka klečela ošetřovatelka v modrém bavlněném kimonu s bílou rouškou přes obličej. Hladila ruce mladé ženy v palčácích, které jí navlékla, aby jí zabránila si vrídky škrábat, a tiše, konejšivě jí něco šeptala. Na podlaze pokryté tatami stál stůl zarovnaný miskami, špinavými kusy látek a keramickými nádobami s léky. Na dalším stole stály bronzové nádobky, v nichž se pálily vonné látky. Kouř z nich plnil vzduch štiplavě svíravým oparem, který měl vyhnat zlé duchy nemoci. Na nástěnných malbách krajín s močály vyhlíželi dychtivě z rákosí jeřábi, volavky a divoké husy jako mrchožraví ptáci čekající na mrtvé tělo. Namalované vodní lilie vadly v puchu rozkládajícího se masa mladé ženy.

Přes dveře visel závěs z tenoučké bavlněné látky. Za ním

se rýsovaly dvě nezřetelné postavy. Postávaly v temné chodbě před pokojem pro nemocné a nahlížely dovnitř skrze průsvitnou látku, která je měla chránit před nákazou. Jedním z té dvojice byl muž oblečený v honosně zdobném hedvábném kimonu, v kabátci a volných kalhotách. Měl krátké nohy a dlouhý trup se širokými rameny. Na temeni měl vyholenou korunku, znamení samuraje. Vlasy, stažené do obvyklého copánku, se leskly libavkovým olejem. Jeho společníci byla starší žena. Její střízlivé šedivé roucho halilo tělo, které bylo hubené a bezmasé jako kostlivec. Stříbrem prokvetlé černé vlasy, vyčesané do vysokého uzlu a upevněné lakovanými hřebeny, lemovaly úzký obličej, jehož pravá tvář byla zkroucená, s uzlíky svalů a pravé oko napůl zavřené jakoby bolestí.

„Existuje ještě něco, co bychom pro ni mohli udělat?“ otázal se muž.

„Podle lékařů vůbec nic,“ pronesla precizním, kultivovaným tónem. „Říkají, že neštovice nejsou vždy smrtelné, ale Curuhime je na tom špatně.“ Odmlčela se a pak jízlivě dodala: „Býval byste to slyšel, kdybyste byl v posledních dnech někdy doma.“

Muž se otráveně ohradil: „Mám důležitější věci na práci.“

„Co může být důležitějšího než se starat o manželku na smrtelném loži?“

Muž sykavě nasál vzduch skrze zuby. „Alespoň to už nebude dlouho trvat.“

„Což vás jistě těší,“ podotkla stará žena kousavě.

„Nemyslím na sebe,“ odsekl dopáleně muž. „Myslím na Curuhime. Nechci, aby dlouho trpěla.“

„Jaká škoda, že jste na ni nebral ohledy v době, kdy to mohlo být k něčemu dobré.“

Muž sežehl stařenu zlostným pohledem. „Díky bohům, že taková šťouralka jako vy už se do mých záležitostí nebude plést.“

Žena strnula jako bleskem ozářený strom v bouři. Její pokroucená tvář ztvrdla odhodláním udržet si klidný výraz. „Měl byste děkovat bohům, jestli vás za vaše zlé skutky nepotrestají.“

ŠÓGUNOVA DCERA

Pohyby mladé ženy v komnatě ustaly. Její poňukávání sláblo, až nakonec umlklo docela. Samuraj se stařenou ji pozorovali v rozhořčeném mlčení. Dech nemocné hlasitě chrčel v hrdle, pak utichl. Její hrud' se naposledy zvedla a poklesla.

Stará žena si zakryla dlaní ústa a přes prsty se jí kutálely slzy. Muž nafoukl tváře a vydal zvuk, který byl spíš znamením úlevy než lítosti.

Ošetřovatelka zvedla jídelní tyčinku obalenou na jednom konci bavlnou. Namočila bavlnu do šálku s vodou. Pak navlhčila mladé ženě opuchlé rty, a poskytla jí tak *macugo-no-mi-žu* posledního okamžiku, poslední pokus o oživení mrtvého. Mladá žena však kapky vody nepolkla, ani se nepohnula. Voda jí skapávala ze rtů a leskla se ve světle lucerny. Ošetřovatelka pohlédla ke dveřím a zavrtěla hlavou.

Oba diváci jen mlčky stáli. Nejméně jeden z nich věděl, že tato smrt je mnohem komplikovanější záležitostí, než by se mohlo zdát. Oběma bylo jasné, že bude mít vážné důsledky. Stará žena se obrátila ke svému společníkovi. Uplakané oči měla tak plné žalu, že do nich nedokázal pohlédnout. Pak se provokativním tónem otázala:

„Kdo chce oznámit šógunovi, že jeho dcera zemřela?“

娘

Pět měsíců po strašném zemětřesení v Edo mohutný hrad na kopci nad městem už zase stál. Nové kamenné opěrné zdi zpevňovaly svažující se vrstvy upraveného podloží. Na strážních věžích na hradbách, čnicích k obloze, se činili zedníci. Kolem budov ve vnitřním prostoru se táhla bambusová lešení, kolem nichž se také rojili dělníci. Hrad, oživený tím lidským hemžením, vypadal, jako by se celý hýbal, jako nějaký tvor, který se vynořil z kukly. Přes celé sluncem zalité Edo se nesl hluk pil a kladiv – pláč rodícího se města, povstávajícího zběsilým a bezhlavým tempem z ruin.

Komoří Sano Ičiró vedl průvod úředníků samurajské třídy k paláci uprostřed hradu na vrcholu kopce. Nové hnědé keramické tašky z vypalovací pece se leskly na rovněž nových, navzájem propojených stavbách, jejichž hrázděné zdi byly natřené oslnivě bílým vápnem. Mladé sazenice nahradily stromy vyvrácené zemětřesením nebo spálené následnými požáry. Cestičky, po nichž krácel Sano se svými kolegy ve stavebním lomozu, který sem doléhal z jiných částí hradu, byly vysypané bílým šterkem. Ve vzduchu se vznášel prach z řezaného dřeva a usazoval se na

černých hedvábných obřadních oděvech mužů zdobených zlatými rodinnými erby, na vyholených korunkách, naolejovaných copánkách a dvou mečích, jež se jim houpaly u pasu.

Ohgami Kaoru, člen rady starších, která tvořila hlavní vládnoucí orgán Japonska, krácel Sanovi po boku. „Z jakého důvodu bylo svoláno toto mimořádné shromáždění?“

Od zemětřesení rychle zestárl, jako ostatně téměř každý, koho Sano znal. Smutné vrásky v jeho kdysi mladistvém obličejí ladily s jeho předčasně zšedivělými vlasy.

„Nevím toho o nic víc než vy.“ Důsledky zemětřesení se nevyhnuly ani Sanovi. Ve svých šestačtyřiceti letech se cítil dvakrát starší. Každé ráno, když pohlédl do zrcadla, viděl další šedivé pramínky ve svých černých vlasech a vyholená korunka na vrcholu hlavy se stříbřitě leskla. Pět měsíců pracoval ve dne v noci, aby znovu vystavěl město a přilehlé oblasti zpustošené zemětřesením.

„Nejvyšší hned po šógunovi tápe ve tmě jako všichni ostatní?“ podivil se Ohgami. „To je špatné znamení.“

Průvod vystoupil po schodišti k paláci, minul strážce a vešel do přijímacího sálu. Ve vzduchu bylo cítit nasládlou vůni čerstvého dřeva a tatami. Stěnu za stupínkem zdobila nová nástěnná malba – rozkvetlé fialové kosatky na březích modrostříbrné řeky na pozlaceném pozadí. Zdi síně lemovalo víc vojáků než obvykle. U stupínku stál generál Isogaj, velitel tokugawské armády. Měl dosud statnou a svalnatou postavu, korunovanou obrovskou hlavou na tlustém krku a zarudlým obličejem. Zatímco muži poklekali na místa podle svého postavení, ozýval se polohlasný šepot. „Proč tolik vojáků? Očekává snad šógun vypuknutí nějakých nepokojů?“ „Mohlo by k nim dojít, pokud jde o další kolo povyšování a degradací.“ „To je divná doba. I když si po desetiletí vedete ve svém úřadu obdivuhodně, propustí vás kvůli někomu beze jména, kdo dokáže dopravit dodávky z provincií nebo zaplatit mimořádné daně do vládní pokladny.“ „Kolik zvrátů ještě dokáže člověk snést?“

Zemětřesení nastartovalo i zničilo víc kariér, než Sano dokázal spočítat. Poklekl na zvýšenou část podlahy těsně pod

ŠÓGUNOVA DCERA

stupínkem. Ohgami a další čtyři členové rady starších klečeli v řadě po jeho pravici. Generál Isogaj k nim zamířil a hřmotně dopadl na kolena po Sanově levé straně. Zaúpěl a chytil se za hrudník. Horký vzduch čpěl zápachem těl a potu. Sanovy nervy vibrovaly napětím, které se všude vznášelo už od země-třesení. Nepřetržitá práce oslabila jeho výdrž a vyčerpala jeho tělesné i duševní síly. A ostatní na tom nebyli lépe. Nevěděl, kolik toho ještě dokážou snést.

Dveře za stupínkem se otevřely. Polohlasný šepot utichl, když z nich vyšel šógun. Bylo mu padesát osm, ale vypadal o deset let starší, přestože Sano věděl, že pro obnovu města či hradu nehnul prstem. Pod jeho zlatým saténovým rouchem se choulila křehká ramena. Na plešatící hlavě, na níž měl sotva tolik vlasů, aby se z nich dal uplést tenký copánek, mu seděl válcovitý černý klobouk, znak jeho postavení. Kůže na aristokratickém obličejí připomínala pomačkaný nažloutlý papír. Opíral se o Sanova dvanáctiletého syna Masahira. Masahiro mu pomohl pokleknout na jeho podušky na stupínku a pak si klekl za ním. Dlouhý pramen vlasů měl svázaný stužkou, podle zvyku mladých samurajů, kteří ještě nedosáhli patnáctého roku, kdy začínal mužný věk. Byl vysoký a štíhlý, silný z tvrdého výcviku bojových umění a jeho chytré oči zářily z téměř již dospělé, inteligentní tváře. Kdykoli Sano na svého syna pohlédl, pocítil pýchu. Masahiro sloužil jako vrchní dohlížitel šógunových soukromých komnat, což bylo postavení, které si vydobyl poté, co prokázal svoje schopnosti, když starší a kvalifikovanější sloužící zahynuli při země-třesení.

Shromáždění se šógunovi uklonilo. Zvedl ruku v ledabylém pozdravu a pak promluvil: „Od země-třesení prožíváme, ahh, těžké dny. Byla to nejhorší přírodní katastrofa za mého panování.“ Pištivý hlas se mu trásl. „Doufal jsem, že pomůže změna názvu období z *genroku* na *hoei*.“ Kdykoli udeřila na Japonsko nějaká pohroma, vyhlásil císař novou éru v rituální snaze o přivolání lepších časů. „Ale běda, nepomohlo to. Obávám se, že pro vás mám hroznou zprávu. Moje dcera Curuhime včera večer zemřela na neštovice.“

Sano i všichni ostatní sklopili zrak, znepokojeni zprávou o dalším úmrtí. Při zemětřesení přišlo o život přes sto tisíc lidí. Zahynuli při požárech, utopili se v tsunami nebo podlehli epidemiím, které následovaly. Sano pomyslel na Fukidu, jednoho ze svých oblíbených dvořanů, který rovněž zaplatil životem. Sano měl štěstí, že jemu samému ani jeho rodině se nic nestalo, a cítil se kvůli tomu provinile. Vytušil ve vzduchu nebezpečí, jako závoj dýmu.

Nikdo ze shromážděných Curuhime osobně neznal, protože celý život strávila v odloučení. Úředníky trápil méně její skon než dopad, jaký to bude mít na šóguna, který měl moc nad životem i smrtí každého z přítomných podle svých rozmarů.

„Je nepřirozené přežít vlastní dítě. Proč se to muselo stát zrovna mně?“

Propadlé tváře mu zrudly hněvem. „To není spravedlivé!“

Bylo zřejmé, že zapomněl, kolik rodičů přišlo při nedávné pohromě o děti. Sana nepřekvapovalo, že se šógun víc zajímá o vlastní pocity než o svoji dceru, která zemřela v pouhých sedmadvaceti letech. Šógun byl nejsobečtější člověk, jakého kdy poznal.

„Jsem rád, že jsem, ahh, nebyl u Curuhime, když dostala neštovice. Bývala by mě mohla nakazit!“ Šóguna tato představa zjevně děsila, zatímco litovat, že ji nenavštívil, aby se s ní rozloučil, ho ani nenapadlo. „Její osud způsobil, že jsem si i já uvědomil vlastní smrtelnost. Také mne může náhle odnést zlý duch smrti! A to je důvod, proč...“ Na chvíli se pro zvýšení účinku odmlčel. „Nastal čas, ahh, abych určil svého nástupce.“

Do kašlání posluchačů se mísily výkřiky údivu. Členové tokugawského klanu už léta přesvědčovali šóguna, aby odkázal vládu buď jim, nebo jejich dětem. Úředníci podporovali různé uchazeče v naději, že se jim to později vyplatí. A stejně to dělali i *daimjóové* – feudální páni, kteří vládli japonským provinciím. Nyní by tedy spekulace a soupeření měly skončit. Sana zaplavilo zděšení.

Věděl, co bude následovat. Bojoval, aby tomu zabránil, ale nepodařilo se mu to.

ŠÓGUNOVA DCERA

„Mnoho let jsem jmenování nástupce odkládal, protože jsem, ah, neměl syna,“ pokračoval šógun. „Zdráhal jsem se určit za svého nástupce nějakého příbuzného.“ U mužů, kteří neměli syny, to sice býval obvyklý postup, ale šógun si zoufale přál, aby ho na trůně vystřídal jeho skutečný syn. „Modlil jsem se, abych se stal otcem chlapce. Doufal jsem, že Curuhime, ah, mně porodí vnuka, který by byl alespoň mým přímým potomkem. Tato naděje je ale nyní pryč. Díky bohům už ji k tomu nepotřebuji.“

Úleva v jeho hlase Sana zděsila, protože svoji dcerku Akiko miloval a nedokázal si představit, že by si jí měl cenit jen kvůli tomu, že bude schopna rodit děti.

„Bohové mi však požehnali synem, o jehož existenci jsem až donedávna neměl tušení. Nyní vám ho představím jako svého oficiálního nástupce.“ Šógun zatleskal. „Představuji vám Tokugawu Jošisata, mého nově nalezeného syna, příštího vládce Japonska!“

Dveře po straně stupínku se otevřely. Vyšel z nich mladý samuraj a vystoupil na pódium. Jeho podsaditou a šlachovitou postavu halilo hedvábné roucho v barvách mědi a zlata. Poklekl po šógunově pravici. Měl hezký široký obličej s kulatou bradou, šikmé oči s inteligentním a ostražitým výrazem. Reakce přítomných se velice různily – od radostného souhlasu přes obezřetnost až k rozhořčenému zděšení, které se zmocnilo Sana.

„Jestli je Jošisato skutečně šógunovým synem,“ zamumlal tiše generál Isogaj, „pak velryby umějí létat.“

Všeobecně bylo známo, že šógun dává přednost sexu s muži než se ženami. Už jen to, že zplodil dceru, byl zázrak. Sano v žádném případě nedokázal uvěřit, že by vskutku mohl být Jošisatovým otcem.

„Milosrdní bohové,“ sykl šeptem člen rady starších Ohgami. „Opravdu se to stalo. Šógun postaví svého nástupce do čela vlády!“

Jošisato klečel klidně a nehybně, na sedmnáctiletého chlapce s působivou sebevládlou. Sano ho znal jen povrchně, ale podezříval ho z dostatečné chytrosti, aby chápal, že má sice